

3. *Сухарев О. С.* Институциональная теория. Методологический эскиз / О. С. Сухарев // — М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2007.

4. *Баумоль У.* Чего не знал Альфред Маршалл: вклад XX столетия в экономическую теорию / У. Баумоль // Вопросы экономики. — 2001. — № 2.

5. *Корнаи Я.* Честность и доверие в переходной экономике / Я. Корнаи // Вопросы экономики. — 2003. — № 9.

6. *Шаститко А.* Фридрих Хайек и институционализм / А. Шаститко // Вопросы экономики. — 1999. — № 6.

УДК 336.648

О. О. Смірнова, канд. екон. наук, доц.
кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ

Фінансовий лізинг має величезний потенціал в Україні, тому що він може допомогти у вирішенні проблем багатьом українським підприємствам, які не задовольняють вимоги банківського фінансування. Однак розвиток лізингової індустрії в Україні найбільше гальмують несприятливе оподаткування та неадекватне законодавче регулювання лізингових операцій. Законодавче регулювання та оподаткування операцій фінансового лізингу серйозно стримують реалізацію операцій фінансового лізингу в Україні.

В умовах інвестиційної кризи, що в Україні прийняла майже чи не найбільш гострі форми серед країн СНД, цілком закономірний той всебічний інтерес, що виявляється до специфічної форми економіко-правових відносин, що отримала збірне найменування «лізингу».

Являючись продуктом розвитку в умовах постіндустріального суспільства, з характерними для нього високорозвиненими відносинами ринкової економіки («розширеної форми людського співробітництва»), користуючись термінологією Фридриха Хайека), традиційних форм позики і оренди, фінансовий лізинг став однією з найбільш перспективних форм діалектичного ви-

рішення протиріч відношення власності і інвестиційного нагромадження [1].

Такий альтернативний засіб інвестування як одержання і використання іноземних кредитів має багато негативних факторів, значна частина коштів спрямовується на покриття поточних витрат, дефіциту державного бюджету, а не на інвестування виробництва і його технологічне відновлення. До того ж іноземні кредити збільшують зовнішній борг і на його обслуговування витрачаються значні валютні кошти.

Враховуючи ситуацію з іноземними кредитами і інвестиціями, а також ситуацію, що склалася на вітчизняному ринку довгострокових кредитів (по них дуже високі проценти і їх практично ніхто не надає), саме лізинг може стати єдиною формою довгострокового кредитування в Україні в найближчий час.

Однією з основних форм подолання проблем відсутності інвестиційних коштів є лізинг, у т. ч. і міжнародний.

Можна констатувати, що в нинішній час Україна є сировинним додатком розвинутих країн світу (нацією забезпечення) і тому однією з першочергових задач економічної політики повинна бути задача виходу України на рівень технологічної нації. Для цього необхідні технологічні інвестиції, що можуть бути отримані з допомогою міжнародного лізингу.

Україна повинна скористуватися лізингом для вирішення своїх інвестиційних проблем. Інвестиційному ринку України характерно зменшення капіталовкладень, що відбувається швидше, ніж спад виробництва.

Лізинг створює економічні вигоди всім учасникам лізингової операції. Так, підприємству — постачальнику гарантується збут продукції і своєчасне одержання грошових коштів для здійснення розрахунків з бюджетними робітниками і направлення їх на виробничий розвиток.

Вирішення вище зазначених проблем, що ускладнюють ефективність і мобільність регулювання лізингових відносин, врахування переваг регулювання лізингових операцій в інших країнах, приєднання України до Конвенції про міжнародний фінансовий лізинг, всебічна підтримка розвитку лізингу з боку держави дадуть Україні змогу вирішити значну кількість проблем, пов'язаних з інвестуванням і залученням коштів.

Сьогодні в Україні існує велика потреба у оновленні матеріальної бази та модернізації, розширенні основних фондів вітчизняних підприємств. У зв'язку з цим набуває особливого значення пошук методів, що сприяли б цьому процесові. Одним з най-

більш ефективних таких методів в Україні може стати лізинг, зокрема банківський.

Пояснюється це тим, що на сьогодні саме банки є найбільш реальними господарюючими суб'єктами, обсяг кредитних ресурсів яких дозволяв би здійснювати успішне проведення лізингових операцій. Крім того, для банку існує ряд переваг форми лізингового кредитування від звичайного, наприклад, зменшення ризиків по цих операціях, розширення клієнтури банку і т.д.

При активному втіленні в практику лізинг внаслідок властивих йому можливостей може стати потужним імпульсом технічного переозброєння виробництва та структурної перебудови української економіки.

Ефективність лізингових угод полягає у інтенсифікації інвестиційного процесу, покращенні фінансового стану підприємств-лізингоодержувачів, прискоренні розвитку малого та середнього бізнесу.

Таке зміцнення виробничої бази, у свою чергу, стало б додатковим джерелом прибутків банківської сфери, слугуючи базою для розширення цих операцій та формуючи позитивну практику співробітництва фінансово-кредитних установ і підприємств. Крім того, операції лізингу могли б стати важливим джерелом надходження коштів на підприємства-виробники об'єктів лізингу, що теж мало б позитивний вплив на розвиток економіки, формування доходів бюджету, покращення загальної соціально-економічної ситуації в країні.

Розглянувши переваги та недоліки лізингових операцій дають можливість зробити висновки, що позитивних моментів, притаманних лізингові, набагато більше, і при державній підтримці, хоча б на період становлення, лізинговий бізнес стане ще більш привабливим.

На наш погляд, в умовах економічної кризи в Україні, коли практично зупинилося фінансування капіталовкладень в оновлення основних засобів у зв'язку з недостатністю прибутку підприємств і значним зменшенням виробництва, цей метод фінансування інвестицій є найбільш доцільним і може сприяти збереженню ліквідності більшості підприємств України.

Література

1. Внукова Н. Новые возможности лизинга в Украине. Украинские деловые новости. — 2006. — № 23. — С. 51.